

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6  
วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

Yala Rajabhat University Students' Understanding and Comprehension of Thai Proverbs

ขวัญตา ทวีสุข<sup>1</sup>, สวรร จันทรสกุล<sup>2</sup> และชูโรดา เจณี<sup>3</sup>

<sup>1</sup>สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

<sup>2</sup>สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

<sup>3</sup>สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 2) เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 3) เพื่อศึกษาความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา โดยมีกลุ่มผู้บอกข้อมูล คือ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2561 ชั้นปีละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบเรื่องความรู้ความเข้าใจสำนวนไทย โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ทดสอบความรู้เรื่องสำนวนไทย จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 2 ทดสอบความเข้าใจเรื่องสำนวนไทย จำนวน 20 ข้อ และตอนที่ 3 ทดสอบความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ จำนวน 20 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ สำนวนที่นักศึกษารู้ความหมายมากที่สุดคือ สำนวนตีวัวกระทบคราด ขายผ้าเอาหน้ารอด และชักหน้าไม่ถึงหลัง ตามลำดับ และสำนวนที่นักศึกษารู้ความหมายมากที่สุดคือ สายป่านยาว หัวเรือใหญ่ และพระมาลัยมาโปรด ตามลำดับ

ความเข้าใจในสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ สำนวนที่นักศึกษารู้เข้าใจได้ตรงตามสถานการณ์มากที่สุดคือ สำนวนชิงกรำขากี่แรง คลื่นกระทบฝั่ง และพูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง ตามลำดับ และสำนวนที่นักศึกษารู้เข้าใจไม่ตรงตามสถานการณ์มากที่สุดคือ สำนวนแจ่งสี่เบี้ย เอามือชุกหีบ และข้างสาร งูเห่า ข้าเก่า เมียรัก ตามลำดับ

ความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ สำนวนที่นักศึกษารู้ใช้ได้อย่างถูกต้องตามบริบทมากที่สุด คือ ก้นหม้อยังไม่ทันดำ โกลปีนเทียน และไก่แก่แม่ปลาช่อน ตามลำดับ และสำนวนที่นักศึกษารู้ใช้ไม่ถูกต้องตามบริบทมากที่สุด คือ ไฟไหม้ฟาง เกี่ยวแฝกมุงป่า และชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสาร ตามลำดับ

**คำสำคัญ:** ความรู้ในสำนวนไทย, ความเข้าใจในสำนวนไทย, นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

Abstract

This study aims to 1) examine Yala Rajabhat University students' understanding of Thai proverbs, 2) examine Yala Rajabhat University students' comprehension of Thai proverbs, and 3) research on Yala Rajabhat University students' ability to apply Thai proverbs to suitable context. Research participants are comprised of 60 students (20 each from freshman, sophomore, and junior classes of 2018) from BA Thai Program, the Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University. The tool used for this research is a test on understanding and comprehension of Thai proverbs divided into 3 parts: Part A is a 20-question test on understanding of Thai proverbs, Part B is a 20-question test on comprehension of Thai proverbs, and Part C is a 20-question test on the ability to apply Thai proverbs to suitable context.

It was found that Yala Rajabhat University students' understanding of Thai proverbs can be divided into two situations: firstly, there are proverbs of which meanings students understand the most i.e. "Beat the ox by hitting the harrow (verbally attack someone in the perimeter instead of the main target that you cannot attack openly)", "Sell the cloth to save one's face (to cover one's rear in a difficult situation)" and "Unable to pull the front to reach the back (unable to make ends meet)" respectively, secondly there are proverbs of which meanings students do not understand the most i.e. "Have a long string (have a lot of money to support one's business)", "A large ship's bow (a person who takes lead in a project, etc.)", and "Phra Malai descends (the savior comes to the rescue)" respectively.

As for Yala Rajabhat University students' comprehension of Thai proverbs, it can be divided into two situations: first, there are proverbs of which meanings students can comprehend the most i.e. "Hot galangal, spicy ginger (Both sides are equally hostile to each other)", "Waves crash onto the shore (A big story or trouble that soon disappears from the public's interest)", and "Your speech begets small money; your silence begets gold (Silence is gold)" respectively, secondly there are proverbs of which meanings students cannot comprehend the most i.e. "to make it four pieces each (to explain in details)", "Stick one's hands in a chest (unintentionally ask for trouble)", and "Tuskers, poisonous snakes, old servants, beloved wife (pointing to what and whom one should not trust too much)" respectively.

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6  
วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

Yala Rajabhat University students' ability to apply Thai proverbs can also be divided into two situations: firstly, proverbs which students can apply suitably to the context i.e. "The pot's bottom has yet to be blackened (a couple that breaks up soon after getting together)", "Far away from the noon cannon's alarm sound (an extremely rural place)", and "An old hen, a mother fish (A charming and seductive older lady)" respectively, secondly, proverbs which students apply suitably to the context i.e. "Hay catching fire (A quickly subdued emotion e.g. anger)", "Use grass to cover the forest (To overestimate one's strength or ability)" and "Men are paddy [unmilled rice with husks], women are milled rice (A metaphor to explain that men are basically more virtuous as they can grow, while women's virtues have no husks to protect them so women are more prone to vices)" respectively.

**Keywords:** understanding of Thai proverbs, comprehension of Thai proverb, Yala Rajabhat University student

## 1. บทนำ

ภาษาถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ตั้งแต่อดีต เมื่อมนุษย์มีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มจึงเกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างกันโดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ภาษาจึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมอันบ่งบอกถึงรากเหง้า และความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของชาตินั้น ๆ โดยเฉพาะภาษาไทยที่มีลักษณะของคำคล้องจองมาแต่อดีต จึงทำให้ภาษาไทยทั้งภาษาเขียนและภาษาพูดมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จึงเป็นเหตุให้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนไทยมีทั้งการพูดจาตรงไปตรงมาและการพูดจาที่เป็นชั้นเชิง การพูดจาที่เป็นชั้นเชิงนี้เรียกว่า สำนวน โดยในสำนวนไทยนั้นประกอบไปด้วยสุภาพ คำพังเพย และคำอุปมาอุปไมย มักเป็นคำกล่าวที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร บางทีก็มีความหมายอื่นแฝงอยู่ ซึ่งมีความคมคายไม่น้อยเลย นอกจากนี้สำนวนไทยยังสอดแทรกไปด้วยคุณธรรมคำสอนคติเตือนใจและยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ ให้เห็นถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของแต่ละยุคสมัย ตลอดจนค่านิยมของคนไทยที่ได้สะสมและถ่ายทอดต่อกันมา

ดังนั้นสำนวนไทยจึงเป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่มุ่งสอนมนุษย์ให้รู้จักนำสิ่งรอบตัวมาเป็นคำเปรียบเทียบกับคำสอนได้อย่างแยบยล แต่ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงหากภาษาใดไม่เปลี่ยนแปลงนั้นเปรียบได้กับว่าภาษาได้ตายไปแล้ว การใช้สำนวนอันเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งจึงย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทั้งในด้านรูปแบบและความหมาย ไม่ว่าจะเป็นจากสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต มีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งสิ้น ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของ (ไซลรี ปราโมช ณ อยุธยา, 2526) ที่ได้กล่าวไว้ในผลงานวิจัยเรื่อง "การเปลี่ยนแปลงของอรรถาและค่านิยมของสำนวนไทย" ไว้ว่า สาเหตุที่ทำให้เราไม่เข้าใจความหมายของสำนวน หรือใช้สำนวนผิดอาจมีหลายสาเหตุด้วยกัน แต่สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ มีการเปลี่ยนแปลงอรรถาและค่านิยมของสำนวนเก่า ทั้งนี้เนื่องจากเวลาผ่านไป สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เปลี่ยนไป คนรุ่นใหม่จึงใช้สำนวนตามความเข้าใจของตนซึ่งผิดไปจากสำนวนเดิม" สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุญยง จันทรเกา, 2542) ศึกษาเรื่อง "ความเข้าใจความหมายในสำนวนของนักศึกษาสาขาอาชีพในจังหวัดอุบลราชธานี" ผลการวิจัยปรากฏว่า ความเข้าใจสำนวนไทยของนักศึกษาสาขาอาชีพในจังหวัดอุบลราชธานีที่มีภูมิลำเนาต่างกันก็มีความเข้าใจสำนวนไทยที่แตกต่างกันออกไปด้วย และโดยเฉลี่ยนักศึกษาที่มีความเข้าใจสำนวนไทยยังอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (แก้วกรานต์ พลบำรุง, 2544) ศึกษาเรื่อง "การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สำนวนไทยในกลุ่มวัยรุ่น" ผลการวิจัยปรากฏว่าแสดงให้เห็นว่ากลุ่มวัยรุ่นไทยมีความรู้ในเรื่องสำนวนไทยในระดับสูง มีความเข้าใจในเรื่องสำนวนไทยไม่สูงนักแต่ก็ไม่ต่ำมากนัก และมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยในระดับต่ำ ดังจะเห็นได้ว่ากลุ่มคนรุ่นใหม่มีความรู้ความเข้าใจในสำนวนไทยที่น้อยลง

นอกจากนี้กลุ่มนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในการสื่อสาร รวมถึงไม่ค่อยมีความคุ้นชินกับการใช้สำนวนไทยทั้งในชีวิตประจำวัน และในสถานศึกษาที่เน้นสายศาสนา จากการสังเกตเมื่อผู้สอนใช้สำนวนเปรียบเทียบในการอธิบายหรือการสอนนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจ และเมื่อได้สอนในรายวิชาคำและสำนวนไทย เห็นได้ว่านักศึกษามีความเข้าใจกับสำนวนที่คุ้นเคยได้แต่นักศึกษาไม่สามารถให้ความหมาย หรือให้ความหมายที่ใกล้เคียงหรือผิดไปจากเดิม เช่น สำนวนพูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง ความหมายคือ พูดไปไม่มีประโยชน์ นิ่งเสียดีกว่า แต่นักศึกษาให้ความหมายว่า พูดไปก็ไม่ฟังอย่าพูดดีกว่า, สำนวนปล่อยนกปล่อยกา ความหมายคือ ปล่อยให้เป็นอิสระ ไม่เอาผิด ปล่อยให้พ้นจากความผูกพัน แต่นักศึกษาให้ความหมายว่า ปล่อยทุกข์ ไม่ยึดติดกับสิ่งที่ถืออยู่ เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อดูผลหลังการเรียนการสอนในรายวิชาคำและสำนวนไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และเพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของนักศึกษาต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 2.2 เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 2.3 เพื่อศึกษาความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6  
วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

### 3. ขอบเขตของการวิจัย

#### 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) และกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (รพีวรรณ พิมพ์จันทร์, 2557) รวมทั้งสิ้น 60 คน

#### 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนรายวิชาคำและสำนวนไทย

### 4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

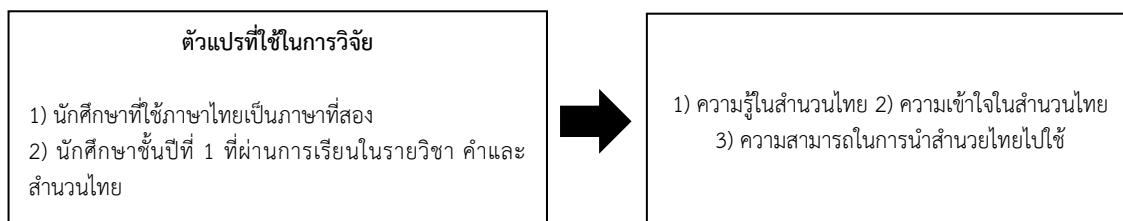
จากการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจสำนวนไทยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าความสำคัญในแง่ของการศึกษาสำนวนไทยนั้น องค์ประกอบความรู้ ความเข้าใจนั้นนับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ เนื่องจากการใช้สำนวนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในความหมายของสำนวนนั้น ๆ ในด้านการวิจัยพบได้ว่ามีนักวิจัยให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับสำนวนไทยหลายเรื่องหลายประเด็น แต่ในประเด็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจสำนวนไทยนั้น ยังปรากฏงานวิจัยจำนวนน้อย และเป็นงานวิจัยที่อยู่ในช่วงปีการศึกษาเก่า ดังเช่น

ศึกษา “ความเข้าใจสำนวนไทยของนักศึกษาสายอาชีพในจังหวัดอุบลราชธานี” โดยการศึกษาได้จำแนกนักศึกษาสายอาชีพตามภูมิลำเนา 25 อำเภอ และจำแนกตามประเภทของสำนวนทั้ง 15 ประเภท โดยเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างอำเภอละ 10 คน รวม 250 คน ให้ตอบแบบสอบถามจากสำนวน 631 สำนวน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเชียงใหม่เข้าใจความหมายสำนวนไทยมากกว่าอำเภออื่น และนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมืองอุบลราชธานีเคยใช้สำนวนไทยมากกว่าอำเภออื่นโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดอุบลราชธานี นักศึกษามีความเข้าใจสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (บุญยง จันทร์เกา, 2542)

ศึกษา “การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สำนวนไทยในกลุ่มวัยรุ่น” ผลการวิจัยปรากฏสรุปได้ว่า จากประชากร 1,000 คน และจากสำนวนทั้งสิ้นที่นำมาศึกษาทั้ง 3 ส่วน รวมคะแนนเต็ม 60,000 คะแนน หลังจากทดสอบกลุ่มประชากรทำคะแนนรวมได้ทั้งสิ้น 43,901 คะแนน ซึ่งสรุปผลได้ว่า กลุ่มวัยรุ่นไทยปัจจุบันมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สำนวนไทยร้อยละ 73.17 ใกล้เคียงกับค่าสมมติฐานที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 ซึ่งเป็นระดับที่ค่อนข้างดี แต่ไม่เป็นที่น่าพอใจเพราะในความเป็นจริงแล้วคนไทยเป็นเจ้าของภาษาและเป็นเจ้าของของสำนวนไทยเหล่านี้ อย่างน้อยในเรื่องความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ควรอยู่ในระดับที่ดีถึงร้อยละ 80 จึงจะถือว่าเป็นระดับที่ดีที่น่าพอใจ (แก้วกรานต์ พลบำรุง, 2544)

ศึกษา “ความสามารถในการใช้สำนวนไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการใช้สำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยสูงกว่านักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและนักเรียนโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ที่มีความสามารถในการใช้สำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ สรุปได้ว่าการใช้สำนวนไทยของนักเรียนต่างสังกัดมีความแตกต่างกันและความคล้ายคลึงกัน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต กรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการใช้สำนวนไทยสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยไม่แตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชน (มยุรี อนันตมงคล, 2539)

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทำให้ได้กรอบแนวคิดดังนี้



### 5. วิธีดำเนินการวิจัย

#### 5.1 การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

5.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทยและความเข้าใจสำนวนไทย การสังเกตความรู้พื้นฐานของนักศึกษาจากในชั้นเรียน และจากการสอบถามอาจารย์ปัญหาของผู้เรียนจากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร

5.1.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากคุณสมบัติดังนี้



**การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6**  
**วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**

5.5.2 เกณฑ์การวัดความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย และความสามารถในการใช้สำนวนไทย มีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ความรู้เกี่ยวกับสำนวน ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวน และการนำไปใช้ของสำนวนไทย ของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คือมีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 80-100

ความรู้เกี่ยวกับสำนวน ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวน และการนำไปใช้ของสำนวนไทย ของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี คือมีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 70-79

ความรู้เกี่ยวกับสำนวน ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวน และการนำไปใช้ของสำนวนไทย ของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือมีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 60-69

ความรู้เกี่ยวกับสำนวน ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวน และการนำไปใช้ของสำนวนไทย ของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือมีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 0-59

5.5.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์

## 6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ความรู้ความหมายที่ตรงตามสำนวน หมายถึง สามารถบอกความหมายของสำนวนที่ตรงตามความถูกต้อง

ตารางที่ 1 ผลเฉลี่ยความรู้ความหมายที่ตรงตามสำนวน

ความรู้ความหมายที่ตรงตามสำนวน	คะแนนรวม	ร้อยละ
1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1	228	57.00
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2	181	45.25
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3	180	45.00
<b>รวม</b>	<b>589</b>	<b>49.08</b>

จากตารางที่ 1 ผลเฉลี่ยความรู้ความหมายที่ตรงตามสำนวน เห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความรู้ที่อยู่ในลำดับที่ 1 มีคะแนนรวม 228 คิดเป็นร้อยละ 57.00 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความรู้ที่อยู่ในลำดับที่ 2 มีคะแนนรวม 181 คิดเป็นร้อยละ 45.25 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความรู้ที่อยู่ในลำดับที่ 3 มีคะแนนรวม 180 คิดเป็นร้อยละ 45.00 และคะแนนรวมของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี มีคะแนนรวมอยู่ที่ 589 จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็นร้อยละ 49.08

ความรู้ความหมายที่ตรงตามสำนวน พบว่า นักศึกษามีความรู้ความหมายที่ตรงตามสำนวน จากทั้งหมด 20 สำนวน สำนวนที่นักศึกษามีความรู้ตรงตามสำนวนมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ สำนวนตีวัวกระทบคราด คิดเป็นร้อยละ 83.33 ขายผ้าเอาหน้ารอด คิดเป็นร้อยละ 81.66 และชักหน้าไม่ถึงหลัง คิดเป็นร้อยละ 75.00

2) ความรู้ความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน หมายถึง ไม่สามารถบอกความหมายของสำนวนที่ตรงตามความถูกต้อง

ตารางที่ 2 ผลเฉลี่ยความรู้ความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน

ความรู้ความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน	คะแนนรวม	ร้อยละ
1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1	172	43.00
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2	219	54.75
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3	220	55.00
<b>รวม</b>	<b>611</b>	<b>50.92</b>

จากตารางที่ 2 ผลเฉลี่ยความรู้ความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน เห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความรู้ที่ไม่ตรงตามสำนวนอยู่ในลำดับที่ 1 มีคะแนนรวม 220 คิดเป็นร้อยละ 55.00 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความรู้ที่ไม่ตรงตามสำนวนอยู่ในลำดับที่ 2 มีคะแนนรวม 219 คิดเป็นร้อยละ 54.75 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความรู้ที่ไม่ตรงตามสำนวนอยู่ในลำดับที่ 3 มีคะแนนรวม 172 คิดเป็นร้อยละ 43.00 และคะแนนรวมของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี มีคะแนนรวมอยู่ที่ 611 จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็นร้อยละ 50.92

**การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6**  
**วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**

ความรู้ความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน พบว่า นักศึกษาชั้นมีความรู้ความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน จากทั้งหมด 20 สำนวน สำนวนที่นักศึกษาที่มีความรู้ไม่ตรงตามสำนวนมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ สำนวนสายป่านยาว คิดเป็นร้อยละ 91.66 โดยนักศึกษาตอบเป็น “ความผิดที่มากมาย” ซึ่งไม่ตรงกับความหมายเดิมคือ “มีเงินทุนมาก” หัวเรือใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 76.66 โดยนักศึกษาตอบเป็น “มีตำแหน่งและมีอำนาจ” ซึ่งไม่ตรงกับความหมายเดิมคือ “ทำตัวเป็นหัวหน้าเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยทุกเรื่อง” และพระมาลัยมาโปรด คิดเป็นร้อยละ 70.00 ซึ่งนักศึกษาตอบเป็น “ผู้ที่ชอบสร้างบุญสร้างกุศล” ซึ่งไม่ตรงกับความหมายเดิมคือ “มีผู้ช่วยเหลือยามตกทุกข์ได้ยาก”

ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเข้าใจอยู่ที่ร้อยละ 49.08

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์ หมายถึง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และบอกสำนวนได้ถูกต้อง

**ตารางที่ 3 ผลเฉลี่ยความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์**

ความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์	คะแนนรวม	ร้อยละ
1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1	157	39.25
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2	167	41.75
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3	137	34.25
<b>รวม</b>	<b>461</b>	<b>38.42</b>

จากตารางที่ 3 ผลเฉลี่ยความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์ เห็นได้ว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์เป็นลำดับที่ 1 มีคะแนนรวม 167 คิดเป็นร้อยละ 41.75 นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์อยู่ในลำดับที่ 2 มีคะแนนรวม 157 คิดเป็นร้อยละ 39.25 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มีความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์อยู่ในลำดับที่ 3 มีคะแนนรวม 137 คิดเป็นร้อยละ 34.25 และคะแนนรวมของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี มีคะแนนรวมอยู่ที่ 461 จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็นร้อยละ 38.42

ความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์ พบว่า นักศึกษาชั้นมีความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์ จากทั้งหมด 20 สำนวน สำนวนที่นักศึกษาที่มีความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์มากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ชิงกีร์ชากี้แรง คิดเป็นร้อยละ 95.00 คลื่นกระทบฝั่ง คิดเป็นร้อยละ 61.66 และพูดไปสองโพย นิ่งเสียต๋าลึงทอง คิดเป็นร้อยละ 60.00

- 2) ความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์ หมายถึง ไม่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และบอกสำนวนได้ถูกต้อง

**ตารางที่ 4 ผลเฉลี่ยความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์**

ความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์	คะแนนรวม	ร้อยละ
1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1	243	60.75
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2	233	58.25
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3	263	65.75
<b>รวม</b>	<b>739</b>	<b>61.58</b>

จากตารางที่ 4 ผลเฉลี่ยความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์ เห็นได้ว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มีความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์เป็นลำดับที่ 1 มีคะแนนรวม 263 คิดเป็นร้อยละ 65.75 นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์อยู่ในลำดับที่ 2 มีคะแนนรวม 243 คิดเป็นร้อยละ 60.75 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์อยู่ในลำดับที่ 3 มีคะแนนรวม 233 คิดเป็นร้อยละ 58.25 และคะแนนรวมของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี มีคะแนนรวมอยู่ที่ 739 จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็นร้อยละ 61.58

ความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์ พบว่า นักศึกษาชั้นมีความเข้าใจที่ไม่ตรงตามสถานการณ์ จากทั้งหมด 20 สำนวน สำนวนที่นักศึกษาที่มีความเข้าใจไม่ตรงตามสถานการณ์มากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ แฉงสี่เบี้ย คิดเป็นร้อยละ 91.66 โดยสถานการณ์ดังกล่าวคือ “เขาเป็นคนฉลาด บอกเขาสั้น ๆ เขาก็ทำตามไม่ต้อง..” นักศึกษาเข้าใจเป็นซึกแม่น้ำทั้งห้า และจ้ำจี้จ้ำไช เอามือชุกทีบ คิดเป็นร้อยละ 81.66 โดยสถานการณ์ดังกล่าวคือ “หาความเดือดร้อนใส่ตัวเองโดยใช่เหตุ” นักศึกษาเข้าใจเป็นเอาเนื้อไปแลกกับหนัง และเอาทองไปรู้กระเบื้อง และข้างสาร งูห้า ข้ำเก่า เมียรัก 76.66 โดยสถานการณ์ดังกล่าวคือ “สิ่งที่เป็นภัยอยู่ใกล้ตัว” นักศึกษาเข้าใจเป็นขวางงูไม่พันคอ และหนีเสือปะจระเข้

ผลการวิเคราะห์ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่านักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเข้าใจอยู่ที่ร้อยละ 38.42

**การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6**  
**วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบท หมายถึง สามารถบอกความหมายและนำไปใช้ได้ถูกต้องตามบริบทการใช้

**ตารางที่ 5 ผลเฉลี่ยความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบท**

ความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบท	คะแนนรวม	ร้อยละ
1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1	181	45.25
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2	139	34.75
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3	87	21.75
<b>รวม</b>	<b>407</b>	<b>33.92</b>

จากตารางที่ 5 ผลเฉลี่ยความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบท เห็นได้ว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบทเป็นลำดับที่ 1 มีคะแนนรวม 181 คิดเป็นร้อยละ 45.25 นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบทอยู่ในลำดับที่ 2 มีคะแนนรวม 139 คิดเป็นร้อยละ 34.75 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มีความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบทอยู่ในลำดับที่ 3 มีคะแนนรวม 87 คิดเป็นร้อยละ 21.75 และคะแนนรวมของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี มีคะแนนรวมอยู่ที่ 407 จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็นร้อยละ 33.92

ความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบท พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการใช้สำนวนไทยได้ถูกต้องตามบริบท จากทั้งหมด 20 สำนวน สำนวนที่นักศึกษามีความสามารถในการใช้ได้ถูกต้องตามบริบทมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ก้นหม้อยังไม่ทันดำ คิดเป็นร้อยละ 56.66 โกลปิ่นเที่ยง คิดเป็นร้อยละ 40.00 และไก่แกแม่ปลาช่อน คิดเป็นร้อยละ 38.33

- 2) ความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบท หมายถึง ไม่สามารถบอกความหมายและนำไปใช้ได้ถูกต้องตามบริบทการใช้

**ตารางที่ 6 ผลเฉลี่ยความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบท**

ความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบท	คะแนนรวม	ร้อยละ
1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1	219	60.75
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2	261	58.25
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3	313	78.25
<b>รวม</b>	<b>793</b>	<b>66.08</b>

จากตารางที่ 6 ผลเฉลี่ยความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบท เห็นได้ว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มีความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบทเป็นลำดับที่ 1 มีคะแนนรวม 313 คิดเป็นร้อยละ 78.25 นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบทอยู่ในลำดับที่ 2 มีคะแนนรวม 261 คิดเป็นร้อยละ 58.25 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบทอยู่ในลำดับที่ 3 มีคะแนนรวม 219 คิดเป็นร้อยละ 60.75 และคะแนนรวมของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี มีคะแนนรวมอยู่ที่ 793 จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็นร้อยละ 66.08

ความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบท พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการใช้สำนวนไทยไม่ถูกต้องตามบริบท จากทั้งหมด 20 สำนวน สำนวนที่นักศึกษามีความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบทมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ไฟไหม้ปาง คิดเป็นร้อยละ 90.00 เกี่ยวแฝงมุงป่า คิดเป็นร้อยละ 86.66 และชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสาร คิดเป็นร้อยละ 81.66 โดยส่วนใหญ่ให้ความหมายไม่ถูกต้องและไม่สามารถนำไปใช้ในบริบทต่าง ๆ ได้

ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่านักศึกษามีความสามารถในการใช้สำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเข้าใจอยู่ที่ร้อยละ 33.92

## 7. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

### สรุปผล

ความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา วัดความรู้จากการให้สำนวนมาแล้วตอบความหมายให้ถูกต้อง ผลคือนักศึกษามีความรู้ความหมายที่ตรงตามสำนวน 589 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็นร้อยละ 49.08 และมีความรู้ความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน 611 คะแนน จากคะแนน 1200 คะแนน คิดเป็น 50.92 เมื่อพิจารณาแล้วนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทยในเกณฑ์ขั้นต่ำ และมีความรู้ความหมายที่ผิดไปจากความหมายเดิมในอัตราที่สูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทยของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี เห็นได้ว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทยมากกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

**การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6**  
**วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**

ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา วัดความเข้าใจจากการห้อยยกสถานการณ์มาแล้วให้ตอบว่าสอดคล้องกับสำนวนไทย ผลคือนักศึกษามีความเข้าใจสำนวนที่ตรงตามสถานการณ์ 461 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็น 38.42 และมีความเข้าใจสำนวนไม่ตรงตามสถานการณ์ 739 คะแนน จากคะแนน 1200 คะแนนคิดเป็น 61.58 เมื่อพิจารณาแล้วนักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทยในเกณฑ์ขั้นต่ำ และมีความเข้าใจสำนวนที่ไม่ตรงตามสถานการณ์ในอัตราสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทยของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี เห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3

ความสามารถในการใช้สำนวนไทย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา วัดความสามารถจากการให้ความหมายและนำไปใช้ในบริบทต่าง ๆ ผลคือ นักศึกษามีความสามารถใช้ได้ถูกต้องตามบริบท 407 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็น 33.92 และมีความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบท 793 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1200 คิดเป็น 66.08 เมื่อพิจารณาแล้วนักศึกษามีความสามารถในการใช้สำนวนไทยในเกณฑ์ขั้นต่ำ และมีความสามารถในการใช้ไม่ถูกต้องตามบริบทในอัตราสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้สำนวนไทยของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี เห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสามารถในการใช้สำนวนไทยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

**อภิปรายผล**

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ ศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปใช้ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบได้ว่าความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปใช้ของสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย มีค่าเฉลี่ย 49.08 ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย มีค่าเฉลี่ย 38.42 และความสามารถในการใช้สำนวนไทย มีค่าเฉลี่ย 33.92 ซึ่งผลความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้มีผลที่แตกต่างจากงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สำนวนไทยในกลุ่มวัยรุ่น” (แก้วกรนต์ พลบำรุง, 2544) ซึ่งผลอยู่ในเกณฑ์ระดับค่อนข้างดี ที่ 73.17 รวมไปถึงงานวิจัยเรื่อง “ความเข้าใจสำนวนไทยของนักศึกษาอาชีพในจังหวัดอุบลราชธานี” (บุญยงค์ จันทร์เกา, 2542) ซึ่งผลอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบในด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ และด้านความสามารถในการนำไปใช้นั้น นักศึกษามีอัตราค่าเฉลี่ยความสามารถในการใช้น้อยที่สุด ต่อมาคือความเข้าใจ และด้านความรู้ตามลำดับ กล่าวคือเมื่อห้อยยกสำนวนให้นักศึกษาสามารถให้ความหมายของสำนวนได้บ้าง แต่เมื่อห้อยยกเป็นสถานการณ์การใช้เพื่อตอบสำนวนที่สอดคล้องระดับความเข้าใจจึงลดลง และเมื่อให้สำนวนและให้ระบุความหมายพร้อมการนำไปใช้ในบริบทต่าง ๆ เป็นประเด็นที่นักศึกษาขาดความสามารถในการนำไปใช้เป็นอย่างมาก ซึ่งการจะเรียนรู้สำนวนไทยหรือการนำไปใช้ไม่เพียงแค่ว่าความหมายเท่านั้น แต่สิ่งที่จำเป็นคือการนำไปใช้ให้ถูกต้องตามบริบทนั่นเองถึงจะเกิดคุณค่า ดังนั้นประเด็นความสามารถในการนำไปใช้ของสำนวนไทยจึงเป็นประเด็นที่จะต้องพัฒนาการเรียนการสอนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ในด้านความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย จะเห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความรู้ในความหมายมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 ในด้านความเข้าใจสำนวน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เข้าใจมากกว่าชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ในด้านความสามารถในการนำไปใช้ได้ถูกต้องตามบริบท เห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ได้มากกว่าชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความรู้ และความสามารถในการใช้ที่ดีกว่าชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เนื่องจากด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้ผ่านการเรียนการสอนในรายวิชาคำและสำนวน ซึ่งเป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560 และในส่วนของความเข้าใจใน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความเข้าใจมากกว่าชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 เนื่องจากด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมในรูปแบบค่ายให้กับเยาวชน ด้วยการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับสังคมอยู่บ่อยครั้งผ่านกิจกรรมที่ทางหลักสูตรได้จัดขึ้น จึงมีความเข้าใจสำนวนได้ตรงตามสถานการณ์มากที่สุด และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นกลุ่มที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปใช้น้อยกว่าชั้นปีอื่น อันเนื่องด้วยนักศึกษากลุ่มนี้ไม่ได้ผ่านการเรียนการสอนในรายวิชา รวมถึงมีโอกาสได้จัดกิจกรรมทางภาษาน้อยมาก จึงทำให้ระดับความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้ อยู่ในระดับต่ำกว่าชั้นปีอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาถึงลงไปจากการสัมภาษณ์พูดคุยกับนักศึกษาจะทราบได้ว่านักศึกษากลุ่มนี้ไม่ได้ผ่านการเรียนการสอนในเรื่องสำนวนไทย จึงทำให้ไม่มีความคุ้นชิน และนำไปใช้ไม่ถูกต้อง หรือผ่านการเรียนการสอนมาบ้างเล็กน้อยแบบผิวเผิน จึงอาจเป็นสาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาไม่มีความรู้ในขั้นต้น และสังเกตได้ว่านักศึกษาที่ผ่านการเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลสามารถมีความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ของสำนวนไทยได้มากกว่านักศึกษาที่ผ่านการเรียนในโรงเรียนสอนศาสนา

ความรู้ความเข้าใจในสำนวนไทยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เห็นได้ว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยยังอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ทั้งนี้ด้วยภูมิสำเนาของนักศึกษาอยู่ในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัฒนธรรมการใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสารเป็นภาษาแรก และผนวกกับวัฒนธรรมอื่น ๆ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ที่ค่อนข้างจะได้รับอิทธิพลความเป็นมลายู ซึ่งทำให้การรู้หรือเข้าใจในความหมายของสำนวนไทยค่อนข้างน้อย ในปัจจุบันแม้ว่าสำนวนไทยจะถูกสอดแทรกเข้ามาในรายวิชาที่มีการเรียนการสอน แต่ด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงภาษาต่างประเทศที่เข้ามาล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้การใช้สำนวนไทยของกลุ่มนักศึกษาไม่ได้รับความนิยม และด้วยลักษณะเฉพาะของสำนวนไทย ที่ไม่ใช่ถ้อยคำพูดจาธรรมดา แต่เป็นภาษาที่มีนัยความหมาย แต่ละสำนวนมีการเปรียบเทียบมีความหมายซ่อนอยู่ ฉะนั้น การจะเข้าใจในสำนวนใด ๆ จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในสำนวนนั้น ๆ ด้วยเช่นกัน เพราะสำนวนและความหมายได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของสังคมนั่นเอง ส่วนตัวแปรในเรื่องของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนการสอนในรายวิชา คำและสำนวน ถึงแม้จะมีเกณฑ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ที่สูงกว่าชั้นปีอื่น ๆ แต่เมื่อระดับความถูกต้อง แม้ว่าจะผ่านการเรียนการสอนมา หากไม่ได้ใส่ใจ หรือเข้าใจบริบทแวดล้อม ก็ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้นั้นเอง ดังนั้นการใช้สำนวนไทยได้ต้องควบคู่กับการใส่ใจและรู้จักที่จะเลือกใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่พบเจอ รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาษาสืบไป



**การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6**  
**วันที่ 17-18 สิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**

---

**8. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์**

**ข้อเสนอแนะ**

ควรมีการนำประเด็นดังกล่าวไปศึกษากับนักศึกษาที่มีพื้นฐานการเรียนคนละสาย เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาต่างศาสนา หรือเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน

**การนำไปใช้ประโยชน์**

ผลของการศึกษาในครั้งนี้ ทางหลักสูตรสามารถนำมาปรับใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอนในรายวิชาคำและสำนวนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และฝึกให้นักศึกษาได้มีความคุ้นชินกับการใช้คำและสำนวนให้มากยิ่งขึ้น ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียน นอกชั้นเรียนผ่านการบูรณาการกับพันธกิจด้านต่าง ๆ

**9. กิตติกรรมประกาศ**

ขอขอบคุณนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 3 จำนวน 60 คน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทย อีกทั้งการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนสำนวนไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลในการวิเคราะห์และเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอบคุณนักศึกษาสาขาวิชาปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา จำนวน 30 คน ที่เป็นกลุ่มทดลองแบบสอบถาม รวมถึงขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ขอขอบคุณศูนย์ส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ให้การสนับสนุนในการเผยแพร่ผลงานวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการทำผลงานทางวิชาการ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

**10. เอกสารอ้างอิง**

แก้วกรานต์ พลบำรุง. (2544). *การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สำนวนไทยในกลุ่มวัยรุ่น*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, พิษณุโลก.

ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์). (2541). *สำนวนไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส.เอเชียเพรส.

ไซลิริ ปราโมช ณ อยุธยา. (2526). *การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

บุญยง จันทรเกา. (2542). *ความเข้าใจสำนวนไทยของนักศึกษาสายอาชีพในจังหวัดอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, พิษณุโลก.

ปรมาภรณ์ ลิ้มเลิศเสถียร. (2557). *พลังของสำนวน สุภาษิตไทย ในยุควัฒนธรรมสมัยนิยม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 34(4), 201-218.

มยุรี อนันตมงคล. (2539). *ความสามารถในการใช้สำนวนไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

รพีวรรณ พิมพ์จันทร์. (15 มิถุนายน 2561). *ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม*. [บทความ]. สืบค้นจาก

<https://sites.google.com/site/bb24559r/khnad-khng-klum-tawxyang-thi-hemaa-sm>.